

Igazságügyi Minisztérium
1055 Budapest, Kossuth tér 2-4.

Tárgy: Negatív spirálban az innovációvédelem

Igen Tisztelt Trócsányi László Miniszter Úr!

Egyesületünk és jómagam is örömmel fogadtam Miniszter úr [nyílt levelünkre](#) írott [megtisztelő választ](#). Engedelmeivel ezt is megosztjuk. Miniszter úr soraiban érződik az innovációvédelem iránt érzett szakpolitikai felelősség. Tekintve, hogy Miniszter úr nem csak politikus, hanem más jogi területen kiváló szakember is, bizonyára nem veszi rossz néven, ha választát most bővebben kiegészítem néhány olyan információval, amellyel magam – mint e terület szakértője, és többek között az Európai Szabadalmi Hivatal elnökének magyarként első tanácsadója és a hazai innovációvédelmi szakkönyvek többségének szerzője – rendelkezem. Mérnökként, szakjogászként és közgazdászként több mint 30 éve foglalkozom e területtel, többek között az Audi, Sony, Samsung, Harvard Egyetem képviselőjeként. Ezért az Ön iránti teljes tisztelem mellett ki kell jelentsem, hogy az Ön számára rendelkezésre bocsátott információk és adatok nem minden esetben megalapozottak, ezért az abból levont következtetések sem valósak. Bocsásson meg bátorságomért, de ha egy fejlesztési ismeretek nélküli, huszoneves jogi főosztályvezetőkől kialakított felügyeleti szervet fontos biztonsági, statisztikai és szakmai kérdésekben huzamos időn át az orránál fogva lehet vezetni, az semmiképp nem szolgálja a magyarság és az általunk képviselt fejlesztők érdekeit.

1/ Innovációvédelmi helyzet

A/ A Visegrádi Szabadalmi Intézettről szóló megállapodás hasznos, de teljesen túlértékelt. Ugyanez igaz a két- és több oldali PPH szabadalmaztatást gyorsító megállapodásokra is. E két intézményrendszer érdemben nem fogja elősegíteni a magyar fejlesztők védelmét. Ennek okai a következők:

a/ A sikerrel kecsegtető, külföldi szabadalmaztatást igénylő magyar fejlesztők találmányait minden esetben bejelentik az Európai Szabadalmi Hivatalba (EPO) is. Ehhez utóbb az angol fordítást mindenképp el kell készíteni, így a magyar nyelvű elbírálás nem jelent érdemi megtakarítást. Az EPO viszont – megalapozott információim szerint – nem fogja elfogadni a Visegrádi Intézet kutatási jelentését, és kiegészítő kutatást fog végezni, amelynek díja előreláthatólag min. 705 EUR lesz. Költségben így nem jelentkezik előny, szakmailag ugyanakkor hátrányos, ha a Visegrádi Intézet végzi egy magyar feltaláló kutatását az EPO helyett. Ennek is megvan az oka: az EPO ugyanis a saját kutatását automatikusan elfogadja a későbbi szakaszban, ezért a találmány már rögtön biztonságban van, nem kell "izgulni", hogy a nemzeti fázisban újabb újdonságrontó iratot hoznak fel. Egy visegrádi kutatást követő kiegészítő EPO kutatás esetén ez a szakmai biztonság egyáltalán nem áll fenn.

b/ A szabadalmaztatást gyorsító PPH egyezmények csupán kis számú magyar fejlesztőt érintenek, őket is csak külföldön, és érdemi igénybevételekhez épp az kéne, amit szorgalmazunk, azaz, hogy gyorsabb legyen a magyar elbírálási idő.

B/ A szabadalmi bejelentések éves száma valóban csupán indikátora az innovációvédelem hatékonyságának, de a legfontosabb indikátora, és jobb híján más országok is ebből vonnak le következtetéseket. Az EPO is **kizárólag ezt a mérőszámot használja** az innovativitás mérésére. Sajnálatos, hogy a szabadalmi statisztikával összefüggő OECD konferencián a szakpolitika nem képviselteti magát, csupán egyesületünk. Innovációs szakemberek számára egyértelmű az összefüggés a szabadalmi bejelentések száma és az innováció, illetve az innovációvédelem helyzete között, és ehhez elég a leginnovatívabb országok statisztikai adatait tanulmányozni. Korábbi levelünkben talán az ötször nagyobb Koreát idéztük, ahol tavaly 220000 nemzeti szabadalmi bejelentés volt a mi 600-unkkal szemben. Sajnálatos, hogy eddig makroszinten nem kapott nagyobb figyelmet az innovációvédelem közgazdasági aspektusa. Ekkor már **kormány szinten észlelhetők volna a világtrenddel ellentétes negatív magyar védelmi spirált**, és nem lehetett volna [szabadalmi hivatali számmágiával](#) megvezetni a döntéshozókat, ahogy történt ez a 2014-es SZTNH sajtótájékoztatón.

2/ Szabadalmi fenntartási díjak rezsicsökkentése

Sajnálatos, hogy Miniszter urat nem látták el valós adatokkal, sőt **súlyosan félrevezették** azok, akiknek épp az Ön hiteles tájékoztatása lett volna kötelessége.

A szabadalmi fenntartási díjak kapcsán csupán halasztás kérhető az első öt évre, és azt a 6. évben kell megfizetni (Ausztria pl. az első 5 évben nem is szed díjat). Ilyen kérelemmel (Szt. 115/P §) csak az a természetes személy élhet, aki például igazolja, hogy nincs vagyona, és jövedelme nem haladja meg a minimálbért. Nyilvánvaló, hogy ez az általunk képviselt kkv-kra nem értelmezhető. A természetes személy bejelentőket megillető 50 %-os kedvezménnyel sem élhet egyetlen magyar kisvállalkozás sem.

Számszerűen is súlyos tévedésben tartják, és **valótlanság továbbítására készítetik Miniszter urat** azok, akik olyan információt közöltek Önnel, hogy a magyar kisvállalkozók által fizetendő fenntartási díjak az EU középmezőnyében vannak. Korábbi levelünkben azt írtuk, hogy az első 15 évben a magyar kkv-k fizetik az EU-ban a legmagasabb szabadalom-fenntartási díjat. **Miniszter úr erre azt válaszolta levelében, hogy „az SZTNH közlése szerint... 10 éves fenntartási időt tekintve a fenntartási díjak összege a középmezőnyben található”.** A tények ezt alaposan cáfolják.

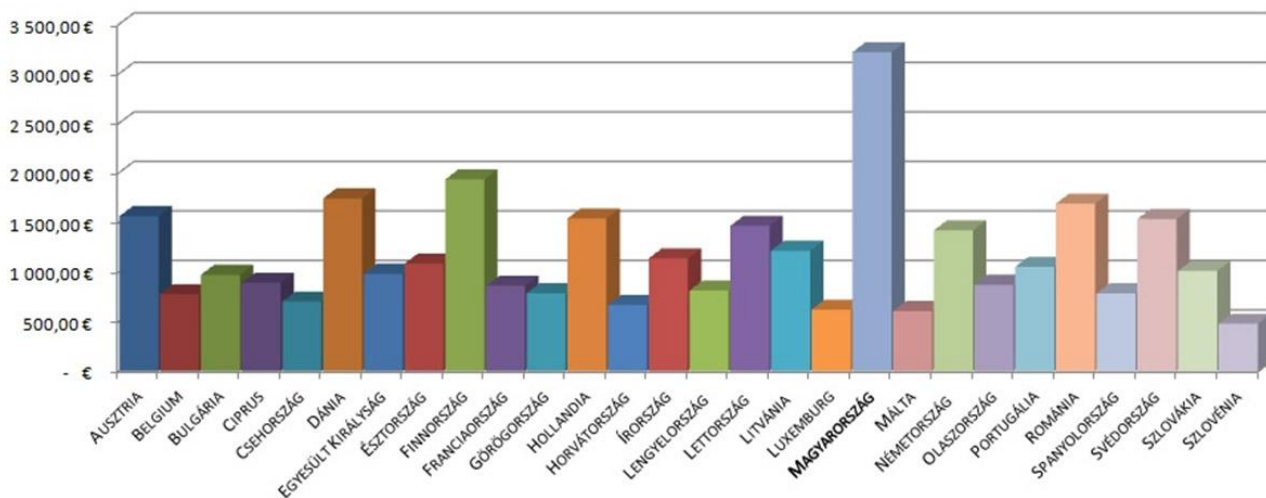
Csatoljuk Miniszter úrnak a **10 éves időszakban az EU fenntartási díjak összegét** az összes EU tagállamra részleteiben és diagramba foglalva:

Forrás: <http://www.epo.org/law-practice/legal-texts/html/natlaw/en/vi/index.htm>

Ország	10 évdíj
Ausztria (Austria)	1 564
Belgium	775 €
Bulgária (Bulgaria)	(1900BGN) 971.17€
Ciprus(Cyprus)	890 €
Csehország (Czech Republic)	(19000CZK) 701.53€
Dánia (Denmark)	(13000DKK) 1742.83€
Egyesült Királyság (United Kingdom)	(720GBP) 981.91€
Észtország (Estonia)	1 084€
Finnország (Finland)	1 935€
Franciaország (France)	860 €
Görögország (Greece)	785 €
Hollandia (Netherlands)	1 540€
Horvátország(Croatia)	(5080HRK) 665.92€

Írország(Ireland)	1 138€
Lengyelország (Poland)	(3430PLN) 812.17€
Lettország (Latvia)	(1030LVL) 1465€
Litvánia (Lithuania)	1 213€
Luxemburg (Luxembourg)	619 €
Magyarország (Hungary)	(993300HUF) 3219.46€
Málta (Malta)	605,62 €
Németország (Germany)	1 420€
Olaszország (Italy)	870 €
Portugália (Portugal)	1 052,11€
Románia (Romania)	(6084RON) 1690€
Spanyolország (Spain)	783,69 €
Svédország (Sweden)	(14500SEK) 1535€
Szlovákia (Slovakia)	1 010€
Szlovénia (Slovenia)	476 €

EU tagállamok első 10 évdíj

A fentiekből Miniszter úr számára is nyilvánvaló kell legyen, hogy durván félrevezették. **A magyar fenntartási díj nemcsak kimagaslóan a legmagasabb az EU-ban, hanem közel háromszorosa az EU átlagnak!**

E Miniszter úr számára is kézzel fogható félrevezetés rávilágít arra, hogy valóságok lehetnek az egyéb visszaélésekre utaló jelek, és ebből fakadó aggodalmaink. Jelezni szeretnénk, hogy fenntartjuk rezsicsökkentési javaslatunkat, amelyet más fórumnak is megküldünk.

3/ Szabadalmi bejelentések gyorsabb elbírálásának igénye

Ez az igény már korábban felmerült mind az Innovációs Hivatal, mind más kormány szerv részéről. Nem hinném, hogy ez ügyben a felügyeletet ellátó tárca illetéktelen lenne, és meg kéne elégedjen a szabadalmi hivatal válaszával. A lassú ügyintézés idején ugyanis jogbizonytalanságban van mind a bejelentő, mind a potenciális licencvásárló, mind a versenytársak. Ha Szingapúr számára el tud végezni a hivatal 3-4 hónap alatt egy (amúgy átlagosan két napig tartó) vizsgálatot, akkor minimum elvárható, hogy a magyar fejlesztők számára is ezt a tempót tartsa. Az Európai Szabadalmi Hivatal elbírálási idejére való hivatkozás is téves. Egyrészt 2014-ben oda 274000 szabadalmi bejelentés érkezett (a mi 600-unkkal szemben), másrészt ők **felár nélkül 3 hónapon belül megküldik a kutatási jelentést** (a mi 18 hónapunkkal szemben). Adataink szerint ott az átlagos vizsgálati idő is csak 3,5 év.

A hivatal az elmúlt 10 évben átlagosan 45-50 szabadalmi elbírálóval rendelkezett az osztályvezetőket is beleértve, a szabadalmi bejelentések száma pedig 600-700-as nagyságrendben mozgott. Ebből - a belső viszonyokat nem ismerő számára is - nyilvánvaló a magyar munkateher, és hogy ez az elmúlt 10 évben önmagában nem okozhatott feltorlódást. Egy olyan kormányhivatal, amely ilyen "munkateher" mellett is 2000-es hátralékkal rendelkezik, önmagában is felügyeleti vizsgálatra kellene okot adjon. Tudjuk, hogy hivatali gyakorlat régebbi szabadalmi bejelentések elfektetése, "spájzolás" de ez nem szolgálja a fejlesztők érdekeit. Így fordulhat elő, hogy esetenként 15-20 éves szabadalmi bejelentések sem kerülnek még elbírálásra, erről dokumentáltan olvashat [blogokban](#). Az SZTNH-t lassúsága miatt a Fővárosi Törvényszék is elmarasztalta, amelyről szintén [dokumentált blog](#) jelent meg. Kérdés ugyanakkor, hogy Miniszter úr felé/által közölt magyar átfutási idő átlagadataiból milyen alapon hagyják ki a 2000 darab elmaradt szabadalmi bejelentés adatát? Ez megint a számokkal való trükközés, hiszen a hivatali elbírálási idő átlagába ez is bele kell tartozzék, az Ön által hivatkozott adatnál azonban ezeket figyelmen kívül hagyták.

SZTNH sajtóközleményekből és Miniszter úr parlamenti válaszából is ismert, hogy az **SZTNH a szingapúri feltalálók találmányait bírálja el** vállalkozásként. Ez önmagában üdvözlendő lenne, amennyiben nem menne a nemzeti találmányok elbírálásának rovására. De a 2000-es elmaradás is igazolja, hogy épp a magyar ügyek nem haladnak, ugyanakkor Szingapúr felé 4 hónapos kutatási-vizsgálati határidőt vállalt be a hivatal.

Ugyancsak ismert Miniszter úr parlamenti válaszából, hogy **e munkák egy részét a hivatal – megalapozott véleményünk szerint törvényt sértően – kiszervezi kft-jének, sőt ismert az is, hogy az tovább kiszervezi magánszemélyeknek. Az is ismert, hogy e kft. visszafinanszírozza az SZTNH kormánytisztviselőit.**

Egy parlamenti kérdésre adott válaszában Miniszter úr – az SZTNH-ra hivatkozva – úgy nyilatkozott, hogy a szingapúri munkák nem mennek a magyar munka rovására, és a visszafinanszírozás pedig azért van, mert a magyar kormánytisztviselők szabadidejükben bírálják el a szingapúri találmányokat. Az érkező szingapúri találmányok mennyisége mintegy háromszor haladja meg a magyarokét, ezért **komoly naivitás kell** annak elfogadásához, hogy ez valójában nem munkaidőben, így nem közpénzen történik. Miniszter úr könnyen ellenőrizheti a munkaidő-nyilvántartást, e típusú munka csak az SZTNH-ban végezhető. Ha elhinnénk a választ, akkor furcsa kép kerekedne ki a szabadalmi elbíráló kormánytisztviselőkről: pár órás „túlórázó” szabadidőben 2-3-szor annyi szabadalmat bírálnak el az elbírálók angol nyelven, mint magyar nyelven a 8 órás munkaidő alatt. Ha ilyen ügyesek, akkor még kevésbé érthető az évek óta meglévő 2000-es ügyhátralék. Az elmúlt 10 évben ugyanis 1000 alatt volt minden évben a magyar szabadalmi bejelentések száma, folyamatosan csökkenve kb. 600-ra. Az 50 elbírálóra ez havi 1 (egy) ügyet jelent. Hogy alakulhat ki ilyen „ügyteher” mellett 2000-es hátralék, ha nem hivatali időben végzik a szingapúri munkát?

Ha viszont abban végzik, akkor milyen alapon fizet az SZTNH több százmilliót a Hipavilon Kft-nek a szingapúri munkák kapcsán, ahogy Miniszter úr egy másik parlamenti kérdésre válaszolta? És ennek az összegnek egy részét milyen alapon fizeti vissza a Hipavilon Kft. az SZTNH kormánytisztviselőinek?

Szingapúr vélhetőleg a TRIPS Egyezménybe, és a két fél közötti szerződésbe ütközőnek tartja, hogy az SZTNH kft-be és magánszemélyekhez történő részleges kiszervezésével **üzleti titkai kikerülhetnek** a titoktartásra esküt tett kormánytisztviselői körből, ezért – diplomáciai jegyzék helyett – elegáns megoldást választott: felvett mintegy 100 elbírálót, és a jövőben saját kézbe veszi szabadalmi kutatását és vizsgálatát, egyúttal ázsiai PCT vizsgálati központtá is válik. Ilyenformán a közeljövőben valóban várható, hogy a magyar fejlesztők találmányainak vizsgálata felgyorsul.

4/ Egységes EU szabadalom

Tekintve, hogy a tárca e jogintézményhez fűződő ratifikációt készít elő, szükségesnek tartom, hogy ezzel kapcsolatosan is megismerje tisztelt Miniszter úr álláspontunkat. Egyesületünk vezetése egész Európában **elsőként** hívta fel a figyelmet arra, hogy az egységes EU szabadalom (Unitary Patent) hátrányos a gazdaságilag kisebb nemzetek számára. Elsőként jutottunk a unitarypatent.com domainhez, elsőként szólaltunk fel a kis országok és kisvállalkozások érdekében. Sőt, az immár talán legnagyobb innovációvédelmi szakmai szervezet, a Magyar Szellemi Tulajdonvédelmi Egyesület is elsősorban e jogintézmény okozta hátrányok leküzdésére alakult.

A magyar EU elnökség alatt létrehozott Egységes EU szabadalom a jelenlegi Európai szabadalmi rendszer közösen megadott szabadalmának érvényesítési szakaszát egyszerűsíti oly módon, hogy országonkénti érvényesítés helyett 4-5-szörös díjért egy egész országcsoportban (25 tagállam) teszi lehetővé az érvényesítést. Eddig az évente 70000 megadott európai szabadalomból 3000-en látták szükségesnek a magyar érvényesítést, míg a német, angol, francia, azaz nagyállami érvényesítést 60000-70000-en. A hatályba lépést követően a nagy országok szabadalmait mellé az európai szabadalom jogosultjai mintegy ajándékba kapják az egyezményt ratifikáló kis országok szabadalmait. Az európai szabadalmak jogosultjai egyébként többségükben még csak nem is európaiak, a magyarok aránya pedig (0,0007 - hét tizedezred) elhanyagolható mennyiség.

Tekintve, hogy a szabadalom korlátozó jog, a magyar műszaki fejlesztők előtt e korlátozó jog **taposóaknaként** fog jelentkezni. Mivel e taposóaknak száma évente 3000 helyett 60000-el növekedhet (és mintegy 15 évig kumulálódik) **hamarosan többszáz ezer szabadalmi taposóakna fogja hátráltatni a K+F hasznosulását**, és a K+F ráfordítások megtérülését.

A lengyelek ezt felismerve már kihátráltak az egyezményből. Tisztában vagyunk azzal, hogy a magyarok már nem hátrálhatnak ki az elnökségünk alatt tető alá hozott egyezményből. Azzal is tisztában vagyunk, hogy szakmaiságba burkolt siránkozással csak halogatni lehetne a bevezetést, elkerülni nem. Épp ezért egyesületünk egy olyan módszert dolgozott ki, amely alkalmas a taposóaknak megjelölésére. Ha a magyar fejlesztők tudják, hogy hol vannak a taposóaknak, akkor nem lépnek rá. A taposóaknak felismeréséhez már szoftveralkalmazás is létezik, és rövid oktatási módszert dolgoztunk ki a magyar műszaki fejlesztői társadalom felkészítésére. Sajnálatos, hogy az elmúlt két évben épp az illetékes szervek nem tettek érdemi lépéseket a felkészítésre.

Javaslatunk a következő:

Az egységes EU szabadalom bevezetését az országok többsége késlelteti. Így presztízsveszteség nélkül halaszthatjuk el mi is a ratifikációt a jövő év végére. Addig azonban közvetlenül vagy az MKIK közreműködésével fel kéne készíteni a magyar fejlesztői társadalmat a teendőkre és a taposóaknak elleni önvédelemre. Készek vagyunk segíteni ebben.

Tisztelettel

Pintz György elnök